

UJ KELELET

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

REKLAZSI ÁRAK

Romániában

Egy napra	—	1150
Félévre	—	600
Negyedévre	—	350
Egy hónapra	—	110

Csehszlovákiában

Egy napra	—	ct 40.
Egy hónapra	—	ct 200.

1927. január 11. Kedd

Ciuj-Kolozsvár X. évfolyam 7. szám

5687 Sövat

Narcosan és numerusz klauzusz

Wells nagy világtörténetében először ad hangot annak a régi igazságnak, hogy a világtörténelem igazi hősei nem a hadvezérek, nem a politikusok voltak, hanem azok az emberek, akik gondolatukkal először próbálták kifarukítani a természet nagy titkait, akik találmányaik révén megkönnyítették az élet menetét, ki szelebb hozták egymáshoz a világörseket, megvilágították legáltalában a relatív tetteik a távolabbi jövőt és nagyobb, mint Nagy Károly, Galilei több, mint Napoleon, M. roni magasban áll, mint Garibaldi és Ehrlich, Einstein s a nagy tudósok, művészek egész sora több és nagyobb jót tett az emberiség érdekében, mint Bismarck, Napoleon, Hindenburg és II. Vilmos császár, külön-külön és együttvéve.

Sajnos, a nagy tömegek, melyeknek gondolkodásmódját még mindig impulzív ösztönök befolyásolják, tudatlanságuk pedig örök maratalakává teszi őket állatvilágtól suggesztívissal ható politikusoknak, az igazságot még nem érik tudatosan, legföllebb tudatuk alatt. Szíjtelmet szoros arról, hogy ősek, a modern tudomány fellépése előtt, állati sorban tengették életüket, szörnyű epidémiáknak lettek áldozataivá, hogy a modern gondolkodók fellépése előtt nem is tekintették őket embereknek, csak kötelességeik voltak minden jog és irányukban érzett felelőség nélkül. Nem tudják azt, hogy a nyílts erőszak korákat tudósok és művészek törölték el az európai népek történetéből, hogy az élet értékének gondolatát csak a nagy orvosok emelték eszményre, akik felfedezéseikkel az emberiség fájdalmait és fizikai nyomorúságainak legalább egynegyedét vették le még most is rémekkel és tudatlansággal körülárkolt életünk vallásról.

Az emberi nyomorúságok rengetegében, a végtelen emberi szerencsétlenségak kemény lánolatában az alkohol, a morfinum és kokain talán a legborzalmasabb rombolást végsték nemcsak a szervezetben, hanem a moralitásában is. Ész és esz kufár és vámszedő futkosott — szárazföldön és vízen — szerte a világon, hogy a „fehér mérget”: a kokaint és az ópiumot elterjesse az életől megundorodott álomra vágyók között. A canaille, a söpredék bünkrónikája leginkább az alkoholadta merészségtől és elszántságtól dusszt nagyra, de nem kisebb volt az uri csöcselékben sem azok száma, akik szívesen estek Noé atyánk bünébe és közelegetek abban, ha sikerült dísznővé válnok. A tudomány tehetetlenül állott szemben mindeidig a kártékony szenvedélyekkel, melyek ugyszólván társadalmi elismerést élveztek és amelyek épny respektáltattak a kriminológia, mint a költészet részéről. „Uri” betegségnek tartották őket és csak nyomorúságukban az alkohol mámorába menekő szegény fősákokat rótták meg ha a sárga földg lerészegedtek keserűségükben.

És most a nagy zsidó orvosok sorába, akik az emberiség fizikai nyomorúságának megszűntetésén fáradoztak sikerrel, egy új zsidó orvos állott be, egy Horovitz nevű, erdélyi származású orvos, aki találmányával a sötét szenvedélyek rombolásának talán öökké megálljt parancsol. Találmánya, a „Narcosan”, méltó helyet foglal el ama felfedezések sorában, melyek az emberiség igazi történelmének dicsőségét szövik sugárba és méltó helyet jelöl ki számára ama rangorban, melynek élén a Semmelweisok, Ehrlichok, Freudok, Steinachok és Wassermannok állanak. Mind-mind zsidók, egy üzdött

fajtának fiai, akiknek testvér: it talán azok ütök legjobban, akik életüket köszönhetik a zsidó orvosoknak, mert édesanyjukat gyremekágyi láztól mentette meg a zsidó zsenialitás, őket magukat pedig a vérbaj borzalmaiktól menti meg egy zsidó tudós páratlan tudása és kutató szenvedélye.

A „Narcosan” orvosi jelentőségének méltatása és értékelése nem a mi feladatunk. De ismervé az alkohol sznvedély lélektani hatásait, sanyit mégis megjósolhatunk, hogy az alkoholizmus szenvedélyének lecsökkenésével, az ön magáért való gyűlölet szenvedélye is csökkenni fog. Sok embertelen sció szűletett már meg az alkohol-mámor gőzében s talán maga az antiszemitizmus sem egyéb, mint biológiai és anatómiai elváltozások eredménye, melyet a tudomány, talán épen a zsidó agyvelők békés tudománya van hivatva kiirtani a föld színéről.

Mindenestre ez az új zsidó találmány, ez a kor-szakalkó felfedezések között is himagyaló, ismét élénk bizonyítéka a numerusz klauzuszról vallott „hitelnek” logikus és helytálló voltának. Ha a numerusz klauzusz apostolai követhetesekek lennének önmagukhoz, akkor hitelveik „igazságainak” érvényét ki kellene terjesztenők a zsidó tudósok által felfedezett tudományos igazságokra is, el kellene tiltaniok az emberiségtől attól, hogy e megváló és megmentő áfiumokat igénybe vegye és törvénybe kellene iktatniok, hogy inkább pusztuljanak el az emberek, semmint igénybe vegyék ezen „alacsonyrendű” fajta megszerndő találmányait.

A „Narcosan”-nal kapcsolatban talán értékes is volna ez a tiltakozásunk, hiszen az alkoholizmus egyik legfőbb támasza a fájdalom és antiszemita agresszivitás logikai rendszere.

Asonföldi ebben a gyógyszerben egy olyan kijószánító ellenfélre akadnának, melynek tiszta levegőt teremtő atmoszférájában megdőlné az a régen hanasztott elv, hogy borban van az igazság. Valóban az ő igazságuk a

borban, csakis a borban van.

Bizonyos, hogy sokan lesznek, akik szép, költői szavakat fognak találni az alkoholizmus, a morfinizmus védelmére és egyéni szabadságuk elleni merényletnek fogják tartani Horovitz doktor találmányát.

— Nem akasztjuk, hogy megfosszanak bennünket mámorainktól és illuzióinktól, — fogják kórusban üvölneni.

Ismervé az emberi képzelet és a legtöbb ember érzévilágának súlyosságát, egészen érthető lesz előttünk ez az állásfoglalás. Az emberi élet lényegét és értékét az illuziók szépségével és gazdagságával mérhetjük le. De az igazi illuziók mámorának és szépségének forrása bennünk van: hitünk, álmaink, szerelmeink és gondolataink gazdagságában. Látsunk színészségében és érzéseink teljességében. Csak akikben hiányzik ez — és be sok emberben hiányzik, — azoknak van szükségük alkoholra, morfinra és kokainra. És talán a fájdalmaik terhét már elviselni nem tudó szenvedőknek.

A tudomány azonban nem hőkölhet vissza ama kitűzött céljától, hogy új, egészséges illuziókat adjon az emberiségnek, hogy a gyönyörök forrásává természetesen, egészséges emberi ösztöneinket tegye és a megmámorosodás lehetőségét ama nagy és beláthatatlan óslookban csillogtassa meg melyek az élet titkainak feltárására, a nyomorúságok megszüntetésére, vidám, kicógó élet megteremtésére irányulnak.

E nagy óslok ma még sötét árnyakkal szegett utján az erdélyi származású Horovitz doktor szentje feunen lobogó fényesség, melynek sugárában boldogan nézünk fel a messzi csillagokra...

És Wellssel együtt újra boldogan erősödünk meg abban a hitünkben, hogy emberi megváltásunk lehetőség: a tudomány laboratóriumain belül és a tudományt helyesen alkalmazó szellemiség erején dől el. Ma már bízható jelek vannak arra, hogy a politika világát is lassan a szellemiség vesérei veszik hatalmukba. Amikor ez az akarat olt ért, akkor elérkezett az idők teljessége is. (s. l.)

A londoni pénzpiacon rövidesen kibocsátják a 4-5 milliós Palesztina-kölcsönt

Hárommillió fonttal rendezik az Angliával szemben fennálló adósságokat, a többléből kitéptik a haital és jaffai kikötőt és kibővítik az ország vasuti halozatát

(Jeruzsalem, január 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A régóta esedékes palesztinai kölcsön a megvalósulás stádiumába lépett. Az angol parlament vállalta a kölcsön garanciáját és mintán az erről szóló törvényjavaslatot a király is már aláírta, a kölcsönt rövidesen kibocsátják a londoni piacon. Összesen 4 és félmillió font sterlingból van az, amelynek kamatlába, bár csak a kibocsátás pillanatában fogják megállapítani, előreláthatólag alacsony lesz. Ebből az óriási összegekből azonban

tulajdonképen csak másfélmillió font kerül Palesztinába, mert a többivel Angliának tartozik az ország

származás idejéből származó épületek és vasutak megváltása fejében. Palesztinában, különösen az arab nagybirtokosok körében, de egyes zsidó körökben is meglehetősen élénk a felháborodás a kölcsön 66 százaléka nek konsolidációs felhasználása miatt, mert kétségbevonják annak jogosságát, hogy Anglia a saját érdekében Egyiptomtól Haifáig megépített stratégiai vasutvonalat Palesztinával akarja megfizetni, melynek elengedte az ilyen természetű

tervezéseket.

Mindamellett a fennmaradó másfélmillió font olyan nagy összeg, amely aránylag nagyobb a németek által felvett D. weis kölcsönnél. Németországban ugyanis ebből a kölcsönből csak 0.62 font jutott egy emberre, addig Palesztinában 1.83 font jut egy emberre, azonkívül pedig ez az összeg nem maradt sokkal mögötte az ország egész pénzforgalmának. Ebből az összegből

körülbelül egy milliót fordítanak a haitai kikötő felépítésére, ahonnan nemsokára új vasutvonalat is fognak építeni Beyreuthig.

miattal a Hedzsasz vonal közvetlen összeköttetésbe kerül az Alppo-Koniz-Konstantinápoly vonallal, dél-felé pedig Kantasán át Kairóig, illetve Alexandriáig teljes lesz a vasuti összeköttetés, sőt nem lehetetlen, hogy Haifát egyenes vasutvonalal összeköti Damaszkusszal is. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy Haifa lesz az összekötő kapocs szárazszen és vízen a brit birodalom két legnagyobb domíniuma: Délafrika és India között.

Ettől a világpolitikai nagy jelentőségtől

A leltározás ideje alatt az eddigi olcsó harisnyaárakat még mélyebbre szállította le „SIPOS”, Cluj, Regele Ferdinand-ut 8. szám.

függetlenül a haifai kikötőnek még egy fontos hivatala lesz, még pedig világgazdasági szempontból. Mint ismeretes, már hosszabb idő óta

több társaság igyekszik koncessziót kapni a Holttenger természeti kincseinek kiaknázására.

Ennek a tengernek a vize ugyanis rengeteg káliumot, brómot, aszfaltot és más kémiai tartalmat mintegy 24 százalékában. Egy zsidó és egy ausztrálai érdekeltség már technikai előkészületeket is tették ebben az irányban, de az angol gyarmattügyi minisztérium még nem döntött a kérvények sorsáról, amelyek között van a cionista szervezet és Alfred Mond, ismert kémiai nagyiparos ajánlata is. Mind a valóság szerint a cionista szervezet fogja a koncessziót megkapni és akkor a Holttenger produktumait Haifán keresztül fogják a világgal eljuttatni. Ez ezek a termékek versenyképesek is lesznek, mert a haifai kikötő megépítésével megszűnik a mai állapot, amikor a hajók ugyszólván nyílt tengeren kénytelenek horgonyvetni és így a nagyobb szállítási rizikó miatt magasabb biztosítási díjakat szednek is, amelyek ma még minden árucikket érzékenyen megdrágítanak.

A költségonoszegekből fenmaradó 500 ezer fontot a következőkre fogják felhasználni:

100 ezer fonttal kijavítják a jaffai kikötőt, amiből főleg a narancsexport fog használni huzni, amely itt koncentráldik,

de különben is az ország egész kereskedelmi

élete ma még ide tendál. Ma a kikötő elcsúszása miatt az áru kiszállítása bárkán történik, amely alkalommal sok csomag elvesz és nemcsak külön pénzbe, de sok időbe is kerül, különösen, hogy a régi vámhivatal ma már igen szűknek bizonyul az élénk forgalom lebonyolítására.

Négyszázezer fontot a vasuti hálózat megjavítására fognak fordítani.

Igy például az Egyiptom—Haifa vonalat Tel-Aviv felé épi ik át és ezáltal a Kantara—Haifa és Jeruzsálem—Jaffa közötti vasutak gócpontja nem Lud lesz, ez az arab falu hanem maga Jaffa, vagyis sehoh nem kell majd átszállani, ha valaki a haifai kikötőig utazik, sőt rövidebb idő alatt is teszi meg az utat, amelyet ma csak jókora kerülvél lehet még megtenni.

Mind a három investálás tehát, különösen a haifai kikötő, olyan befektetés, amely könnyen ki fog fizetődni. Legjobb bizonyíték erre, hogy 1923 ban egy haifai kereskedő kimutatta, hogy a rossz kikötők miatt Palesztina kereskedelmét közel 80 ezer font veszteség éri évente. Már most, ha Londonban a Palesztina-kölcsönt 5 százalék mellett helyezik el, akkor is másfél-millió font évi kamatja csak 75 ezer font; de nem szabad elfelejteni, hogy 1923 óta az ország kereskedelme lényegesen fellendült és így a veszteségek is megnöttek a kikötők hiánya miatt. Igaz, hogy az Angliának járó 3 millió font után is kell kamatot fizetni, de az ennek fejében kapott vasutak és egyéb beruházások is hoznak jövedelmet, amit legjobban bizonyít az, hogy Palesztina múlt évi költségvetése 700 ezer font föléll ggel zárult, míg ezek a kamatterhek csak 250 ezer fontot tesznek ki. A kölcsön tehát pénzügyileg is kellő fedezettel bír és rentabilis, ha nem is állana mögötte Nagybritannia erkölcsi garanciája.

EZT A SZELVÉNYT A NAP BELSEJÉBEN FELSOROLT KERESKEDŐK

LEI 5 LEI

ERTÉKBEN, A VÁSÁROLT ÖSSZEGET TIZ SZÁZALÉKIG KÉSZPÉNZFIZETÉS GYANÁNT FOODJÁK EL

Ez a szelvény érvényes febr. 3-ig.

a bab és gyapottróvény magjából készítik, a proteín anyagot pedig lencsezemekből vonják ki. A Narcosan tehát ismert és közismert növényekből készül, ennél fogva olcsó, egyszerű, de amelltt tökéletes gyógyszer a kábítószerek áldozatai számára.

Nem hangsúlyozható eléggé a Narcosan rendkívül nagy társadalmi, politikai és gazdasági jelentősége. Amerikában, a statisztika kimutatása szerint esztendőnként kétszázmillió dolárt költenek a szenvedély szerencsétlenségei, hogy rettenetes szenvedélyűkhöz szükséges néragmennyiséget beszerezhessek. Az Egyesült Államok kormánya óriási erőfeszítéseket tesz, hogy a kábítószerekkel való kereskedést megakadályozza, vagy legalább a minimálisra csökkentse. A Népszövetség külön bizottságot küldött ki, melynek a feladata ezen társadalmi fehély kiűzése.

A kérdés most megoldottnak tekinthető. A Narcosan összehasonlíthatatlanul jobb, mint minden eddigi ilyen irányú gyógyszer. Egyformán helyreállítja az alkohol, kokain, morfium, kodein, his és a többi kábítószerek áldozatainak egészségét.

Az új gyógyszer felbecsülhetetlen értékű az emberiség számára, ha meggondoljuk, hogy néhány napi kezelés után a legmegrogzottabb alkoholista is eldobja kezétől az alkohol méregpoharát és azokból az egyénekből, akik szenvedélyűkből kifolyólag statisztikai kimutatások szerint hetvenöt százalékan megrogzott bűnözők, a Narcosannal való kezelés után a társadalom békés szándéru, dolgozó polgárai lesznek.

„Szeretettel gondolok a cionista munkára”

Horovitz dr. egyébként másfél évvel ezelőtt Brassóban járt konzultatóban. Amikor a magas, szikártermetű, elegáns amerikai orvos alakja egy augusztusi délután a zsufolt sétátéren feltűnt, senki sem sejtette, hogy egy korszakalkotó felfedezés megteremtője sőtál közöttünk.

E sorok írójának alkalmá volt annak idején beszélgetést folytatni a szimpatikus és szerény tudóssal. Amikor a zsidókérdésre fordítottuk a szót, Horovitz dr. csendesen megjegyezte:

— Politikával nem foglalkozom, nem is érek rá. De a cionista munkára mindig szeretettel gondolok és szívesen hozok áldozatot Erec Jizsraélért. A tudós egyik unokaöccse beszél el, hogy Horovitz dr.-nak sok akadállyal kellett megküzdenie. A találmánya már egy esztendővel ezelőtt készen volt. A vegyészeti gyárak ajánlataikkal halmozták el, hogy a gyógyszer megvásárolják, azonban a felfedező erre nem volt hajlandó. Ekkor megindult ellene egy kampány a vegyészeti gyárak klikkje részéről. Volt társa Merrel állott a gáncsok élén.

A Narcosant azonban nem lehetett elgáncsolni és most már nyitva áll az ut elterjedése elé az egész világon.

Az unokaöccs most az amerikai dollárokra gondol és lemondó legyintéssel nyilatkoztatja ki: Sok az eskimó! Majd remény vilan a tekintetében és magyarád:

— Ha az isten megsegít, két év múlva már ott lessek a „hatvanhetedik u-cában.”

Gondolatában már nincs ve'em. Ott van a newyorki vegyészeti gyárban, nagy bettkkel rajzoldók ki képzeletében a Narcosannal varása és máris sűrűvérek a tudós nagybácsi dícsőrsőének jótékony melegében. (—)

„SONDERLING”

Legcsinosabb és legkényelmesebb haszfűzők, melitartók és bevezette a női és férfi gumifűzők saloniá féhereműek divatlap szerinti készítését, aol mindezek a legújabbabb ában készűnek. Cluj, Calea Reg. Ferd. 3.

Ne felejtson el vásárolni az Uj Kelet szelvényeivel

Brassói származásu zsidó orvos fedezte fel Amerikában a narcosant

Horovitz dr. karrierje a székelyudvarhelyi érettségittől a világhírig. A brassói nyolcadikos realista a zsidóság védelmében. A Narcosan forradalmat keltett az orvostudományban

(Brasov-Brassó, január 10. Az Uj Kelet tudósítottjától.) Az egész világsajtót bejárta már a hír, hogy egy amerikai zsidó orvos új felfedezéssel ajándékozta meg az emberiséget, amely a nyomorultak millióit van hivatala megváltani. A legnagyobb világlapokban kolumnás cikkek foglalkoznak a zsidó orvos fáradhatatlan kutatásainak nagyszerű eredményével a „Narcosan“-nal, amelynek segítségével gyógyítani lehet az alkohol, nikotin, morfium és kokain áldozatait.

Nemrégiben az Uj Kelet is megemlékezett erről a tudományos körökben nagy port felvert felfedezésről, amely dr. A. S. Horovitz Amerikában élő zsidó tudós nevéhez fűződik.

Brassóból indult el Horovitz dr.

A világhíressé lett Horovitz dr.-t erős szálak kapcsolják Erdélyhez. Ő maga Brassóban élte le gyermekkorát, itt végezte középiskoláit és Brassóban ma is kiterjedt rokonsága, közöttük három testvérbátyja él.

Horovitz Sándor a galiciái Tarnopolban született. Alig néhány esztendőse volt, amikor szülei Brassóba költöztek, ahol apja rövidúru kereskedést nyitott. A magyar állami főreáliskolát járta végig. Már kisdíák korában feltűnt érdeklődését mutatott a természettudomány iránt, szenvedélyes növény- és rovargyűjtő volt és már akkoriban feltűnt élénk megfigyelő tehetségével.

Ahogy egy karrier elindul

A főreáliskola nyolcadik osztályában az akkoriiban tízennyolcéves fiúnak súlyos konfliktusa támadt, amely már-már zavarólag hatott további tanulmányaira. Az iskolaév vége felé közeledett. Az egyik tanár (nyugodt békevérek voltak még akkor) antiszemita kijelentést kockáztatott meg magyarázat közben. A nyolcadikos Horovitz Sándor kilépett ekkor a tanulókra kötelező fegyelmi szabályok paragrafusai alól és zsidó társai nevében visszautasította tanárának kijelentéseit. Az ügy az intézet igazgatója elé került, aki nem akart eljárni az antiszemita tanárral szemben, de az önértékes zsidódiák megbüntetését sem látta célszerűnek és ezért a békés megoldás érdekében salamoni ítéletet hozott. Azt tanácsolta a fiatal diáknak, hogy

Székelyudvarhelyen tegyen érettségit.

Érettségi után a budapesti egyetemen tanári diplomát szerzett, majd magáninternátust nyitott. Tizenöt évvel ezelőtt Amerikába emigrált, ahol orvosi diplomát szerzett és azóta kizárólag tudományos kutatásoknak szentelte életét. Már hét esztendővel ezelőtt egy társzárummal vonta magára a tudományos világ figyelmét és sokat foglalkozott a cukorbetegség és rheuma terápiájával is. Éveken keresztül a cincinnati Merrel et Co. vegyészeti gyárak volt egyik társa és műszaki vezetője. Négy évvel ezelőtt kivált a gyárból és Cincinnati-ból Newyorkba költözött, ahol saját laboratóriumában dolgozott.

A Narcosannal hódító utra

Horovitz dr. brassói rokonai érthető büszkeséggel teregetik munkátsunk elé a külföldi metropolisek nagy sajtóorganumait, amelyek kolumnákon keresztül vezető helyen foglalkoznak Horovitz dr. korszakalkotó felfedezésével.

A „Medical Journal and Record” hasbjain Newyorkban látott először napvilágot egy bő tudósítás, melyben egy éven át szerzett tapasztalatait közölte két nagytekintélyű tudós, dr. Alexander Lambert, az amerikai orvosszövetség volt elnöke és dr. Frederich Tilney, az idegyógyászati szövetség elnöke. Ez a két kiváló orvos személyesen ellenőrizte egy éven keresztül a dr. Horovitz gyógyszerének hatását, a newyorki szertézházakban kezelt négy száz morfinista, kokainista és alkoholistá beteg, akik mindannyian kigyógyultak borsalmas szenvedélyűkből. A kúra időtartama három napról, három hézig tarthat. Az orvosok közlése szerint a betegek már a kúra második napján kitűnően aludtak, két három nap múlva megjött az étvágyuk is, ami az ilyen betegekél óriási eredménynek mondható. A kábítószerekől megrongált idegek a gyógyszer hatása alatt rövidesen rendeződtek és a betegek nem vágyakoztak többé a kábító mérgek után.

Az új szer társadalompolitikai jelentősége

Az új szer, melynek elnevezése: Narcosan, nem fájó és proteínok, valamint vízben oldható vitamínok kombinált oldatából készült. Egyes alkalmi zeit

Ki volt nek

Itta
— Macodik
— Amityon el
veré Cion filant
ilyen m-reven tea
Herald a cionizm
fé e cionizmus (sz
aleptérelből indult
sz anti semizmus
a zsidó óm-gek g
luteil k-uelez eze
nelni szűségezzé
a zsidó állam c
való véd kezés
am nthyoz Herald
uzy, hogy a zsidó
álladó nyomozás
sében. Az igazi
H-ristusi valamin
lami eszérez term
nem lá táz, nem
kormlátyától
nemzeti etete
sz antisemizmus
tuljdonképen on
jogosultságot tám
életének szohem
más népek gyűlö
De nemcsak a
vesztelése, hanem
lároz, török és b
a teóriából szűke
hogy a Herald az
zsidó államra a
szűsége, eből ké
Egyik az, hogy a
tax — termézet
ből éppen az en
kell, a náik eise
matégy meged
tartalomra való
öncél leb-gett a
valóban így képe
za a szűke, hogy
Ant-Nutudban
a zsidó államban
E: Achad Ha
got a telke a
dani megmondó
eseten inakozott
megmúése, ha
bantartása a cé
nem szert kell,
máradék helyet
ben, haem szert
trum alakuljon
a zsidó nemzet
diploáciái uon,
terre.” megszer
ant Herald szerje,
raz, amely nem
szajsziszórt zsidó
mifele hivatala é
Achad Ham
lessbb tért adta
d nem egy min
rette vol a tá
voltak azok, akik
és kompromittá
táborra csak sz
turocentrumok” k
lemlakítást, min
trum” szó mind
(hason a Herald
akart a zsidó né
turocentrum” szót
ami megkülönbö
cionizmustól, va
lehet meg ez u
torzszóltatja. Ez
mus elvessio t
zsidó állam meg
Hamra való hit
j-lezavak hangoz
vezért a hívei u
disztriditálak,
turocentristát.”
Mer, hogy
volt a politikai
zsidó államnak
és lehetőleg dipl
teremtése ellen,
néhány éve bizo

A nagyváradai ortodox hitközség újra Nuszbaum Sámuel választotta meg elnökének

Az egyhangú választás után Nuszbaum Samuel lemondott tisztségéről. Jövő héten megismétlik az elnökválasztó ülést

(Oradea-Nagyvárad, január 10. Az Új Kelet tudósítójától.) A nagyváradai hitközség alap- szabályai értelmében a hitközség képviselő testülete hetvenegy választmányi tagból áll. A hetvenegy választmányi tag mandátuma minden három évben lejár, vele együtt lejár az elnök- ség és az elöljáróság mandátuma is.

A választások előkészületei

Az elmúlt év december hó 12-ikén zajlott le a hitközségi választás, amely alkalommal elmaradtak a választásokat megelőző harcok, mivel az uralkodó és a többségben levő mi- rachista frakcióhoz tartozó képviselőtestületi tagok pakumot kötöttek az elmúlt választások alkalmából a képviselőtestületből kintreked- aggudistákkal és pároca kívül állókkal. Vasár- napra, január 9-ikére volt kiűzve az elöljáróság és az elöljáróság választó közgyűlés, amelyen Steiner Benjamin korelnök elnökölt.

Mar a választásokat megelőző napokban nyílt titok volt Nuszbaum Samuel parhívei előtt, hogy az új választások után az elöljárósá- get megrongált egészségi állapotára való tekintet- tettel nem vállalja, bár az elöljáró tisztség be- töltésére még Nuszbaum Samuel ellenfelei is nagy számmal indultak harcba. Nuszbaum Sa- muel addig már négy alkalommal a többségben az elöljáró székbe. Hatévi elöljárósága alatt év- tizedekre szóló intézményeket alakított. Az ő nevéhez fűződik a világháború alatt lerongyo- lódott hatalmas hitközségi épületek rekon- struálása. Legkényesebb igényeknek megfelelően átalakította a rituális fürdőt, megteremtette az éretet. A hitközség passzív háttartását aktívra tette. Felépítette a Teleki-utcai templomot, fuárvesztőházat és iparos anonceothont létesített. Nuszbaum Samuel elöljárósága alatt az ortodox hitközségben a hitélet és nevelésben kimé- lyült. A hitközségi aktív közélettel lehét- tővé tette a vallásalközi intézmények intenzív támogatását és a társadalmi tevékenység fentartását. Hatalmas gondnoksága után fokozottan ki- merült és megrongálódott egészséggel hagyja el a helyét a közkeletből vesztérré avanzsált Nuszbaum Samuel.

Egyhangú választás

Vasárnap délután három órákor nyitotta meg Steiner Benjamin korelnök a képviselőtestület köz- gyűlését. Először megállapítja a közgyűlés határo- zóképesét. Különböző jelentéseket tesz és igen melegen emlékszik meg az elmúlt hatévi munkés- ről. Foglalkozik Nuszbaum Samuel érdemeivel, aki a legnagyobb közbecsülést érdemli ki. Majd felol- vassa a jelölőbizottság javaslatait, amelyeket el- ölkéségre egyhangúlag Nuszbaum Sámuel ajánlják. A közgyűlés hatalmas tapsorban közepette egyhangúlag megválasztja Nuszbaum Sámuel el- nöknek. Majd megválasztják a tisztelet. Alelnökök Freund Herman, Mittelmann Jakob, Slobman József, pénztáros Friedmann Falöp, ellenőr Kun Dávid bírkerekedő, alpi ványgodnok Steiner Bea- jánó, gazdasági tanácsosok Silberstein Áron és Wasserman Sándor, talmudtörő gondokok Meis- ner Márkusz és Weinberger Jónás, cédaka gond- nokok: főgodnok L. bovi's Hugó, Grabberger Iz- necz, Goldstein Mór, London Jakob, Morosstein Ferenc és Sternberg Istv., elöljárósági tanácsosok Beraovits Bernát, Mezey József, Klein Mór, Reich József, Rothnár Ede és Strasser István, t. b. ta-

nácsosok Freund Lajos, G. Lisz Gyula, Goldstein Sa- lamon, Gottlieb Izidor, Kezzenbaum Adolf, Leitner László, Mezey Marton, Schwarz Slomó, Ullmann Mór, Vajda Géza és Weisz Ödön Lipót.

Az elnök lemond

Nuszbaum Samuel elnök feszült csöndben emel-

kedett szövegére.

— Köszönöm sz immár harmadszor belém helyezett bizalmat, — mondotta — azonban a leg- nagyobb sajnálattal ki kell jelentenem, hogy az elnöki tisztséget megrongált egészségi állapotomra való tekintettel nem vállalhatom.

A lemondás bejelentését kincs követte, amely után Steiner Benjamin korelnök emelkedett szövegére és kijelentette, hogy miután ismeri Nusz- baum Sámuel, aki nem a frázisok embere, a le- mondást sajnálattal vesi tudomásul.

Mezey Márton hozzászólása után a közgyűlés úgy határozott, hogy az elnökválasztó közgyűlést jövő héten újból megartják. (b. zs.)

Január 12-en tárgyal a Nepszövetség

az állampolgárságnélküli egyének utleveléről

(Genf, január 10. Az Új Kelet tudósítójától.) A háború befejezése óta megoldatlan probléma az ugynevezett állampolgárságnélküli egyének személyazonossági és utazási ügye. Európa csaknem valamennyi államában tudvalevőleg százszámra élnek az ugynevezett állampolgársá- gnélküli egyének. A Nepszövetség régóta foglalkozik ezzel a „papir“ kérdéssel és hír szerint január 12-ikén megkezdődik az az értekezlet, ahol megvitassák, hogy az állampolgárságok nélküli egyéneket miképen lássák el személyazonossági és utazási okmányokkal.

Anglia átengedte kínai koncessziós területeit a forradalmároknak

Singhai is közvetlen kiűrés előtt áll

Singhai, január 10. A kínai eseményekkel kapcsolatban egyre több oldalról alakul ki az a vélemény, hogy egy új buxirázadással állanak szemben.

Az angol koncessziós területeket az angolok négytelenek voltak a kínai hatóságoknak átengedni. Ugy hirdik, hogy az angol konzul saját felelősségére, a külügyminiszter szándéka ellenére határozta el magát erre a lépésre mert a külügyminiszter mindenáron meg akarta vé- demezni ezeket a területeket.

Singhai, január 10. A külföldi menekültek első csoportja, amely Hankuból és környékéről menekült, ma idérkezett. A csapat ötven amerikaiából és 250 angolból áll, amelyeknek nagy- része kereskedő és misszionárius, akik családjukat is magukkal hozták. Számolni kell ezzel, hogy Singhai is hamarosan ki kell üríteni. A városban tartózkodó negyven ezer külföldi véd- símére a konzulátusok a kormánytól katonai segítséget kértek.

Milliárdos kárt okoz a cseh iparnak Oroszország bojkottja

A szovjet kormány minden ipari szükségletét ezentul Nemetországban szerzi be

(Prága, január 9. Az Új Kelet tudósítójától.) A moszkvai kormány tudvalevőleg bojkottot rendelt el a cseh-cslovak piacokkal szemben. A „Prager Tagblatt“ ezzel kapcsolatban a következőket közli: Az orosz kormány az 1926—27-es gazdasági év folyamán egy felmiliárd csehszlovak koronányi bevásárlást akart Csehszlovákiában tenni. Ezt a tervét közölte is az illetékes cseh- szlovak körökkel, egyúttal pedig ramutattott arra, hogy a gazdasági forgalom lebonyolítása körül tisztázatlan politikai és jogi nehézségek merülnek föl, amelyek a kereskedelmi össze- kötöttséget megrongálják. Az orosz kormány jelezte azt is, hogy a nehézségek elhárítása esetén (ami alatt alighanem a de jure elismerés értendő), az ösztázmillió bevásárlást lépni is hajlandó. Szovjetországnak eddig 150 millió arut reedelt meg Csehszlovákiában, a további megrendeléseket azonban beszüntette. Oroszország ezentul Nemetországban fogja beszerezni az árukat.

A világ intellektueljei tiltakoznak a fascista terror ellen

Élshangya távirat Mussolini címére. „A fascista imperializmusban a világegyetem veszedelmét látjuk“

(Páris, január 10. Az Új Kelet tudósítójától.) Az a tömeges terror és zaklatás, amiben ma ö- nösen az utóbbi időben részesültek a fascista- kurzus részéről főleg tudósok, művészek és írók, akik nem hajlandók Mussolini politikáját kö- vetni, arra indította Franciaország és más or- szág intellektueljeit, hogy népgyűléseken tiltakozzanak a haszonszerző zellemet megse- gyenítő brutalizálás ellen. Egyik nemzetközi szervezet közvetítésével több európai ország szellemi élénének kitagsági egyenéségi tiltakozó táviratot küldtek Mussolini kormányá- hoz. A távirat így hangzik:

„Állítólag az emberek és művészek a leg- határozottabban tiltakoznak a fasisz merény- lők következtében kitört halálos erőza- koságok és öldözések ellen, amelynek az egész olaszorzági nemzeti létességét ki van téve.

Követeljük haldéktalan és pártatlan meg- vizsgálatát a Ghibardi ügynek és a legújabb merényletnek, továbbá a korlátlan sajtó szabadság, a szabad véleménynyilvánítási jog visszaál- lítását minden olasz polgár részére.

Felhátordással veszünk tudomást a számos

letartóztatásról, deportálásról és erőszakossá- grol. A fascista imperializmusban pedig a világ- béke óriás veszedelmét látjuk“.

Az aláírók között szerepelnek: kamarai ta- gok, színművészek, írók, köztük Henri Barbusse, Anglia, Svédország, Ausztria, Csehszlovákia és Nemetország legnevezetesebb szellemi reprezentán- sainak szívesen aláírják a tiltakozó táviratot.

Itt vannak!

az új világlágerak: Pourquoi? Char- le-t n. A csak eszall, Tango Savoy Blues Astoria Tango. Santa kutyá Shomy Tango Nourne Mindenttt ezeket hallja. **Moravetz kiadás.** Mindenttt kaphatók. **Darabja 36 lei.**

...és hom-
...erővel in-
...gőzfelhők
...kísérteties,
...tűz percoló-
...skarodót fuj.
...menekültek
...edőnyei mö-
...rsi után, az
...nyát. A ká-
...ellett, min-
...sálakba bur-
...illangyotzan
...kőnk még
...entésére sem
...de, Müller,
...z, Lakos és
...egodalommal
...Az egyik
...panaszokdók,
...edalom elő-
...fizetés né-
...kozva reál.
...v. s. napi
...biztosítva és
...térít nekí
...az öszsom-
...tűsítő. A
...va van
...án terítottak
...dkivél ér-
...a rendőrség
...rők kérdése
...El égett le?
...u fűgyző,
...u tűsítőfő-
...ergató meg-
...nyomán az
...és leégett és
...megállapítás
...ely azonban
...áson felhal-
...k mintegy
...ely a lakók
...tette, addig
...árogatnak kü-
...okba, ame-
...tak. A har-
...au-, Weisz-
...kizöltözni
...lehet arról,
...a gorondák
...lelei szintje

Fát
...it
...Garfi 2
...aton 1800
EO
...-Brasov
lapokat
...N. Jorga 1.

Zsidó gyermekek
legszebb magyar olvasmánya
a parasztinai mesekönyv:
Az aranygaras vándorlása. Ára 25 lei.
Zsidó gyermekek számára legszebb játék a
palesztinai dominó
Kapható a Keen Kajemeth Irodájában, Cluj,
Str. Baron L. Pop No 10. — Új Kelet épület.
Po táimegen telést
vidékreis kuldunk,
portó és utánvettel.
Ára 50 lei.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetem... Erdélyi és bánsegi... napilapja. Szerkesztők: Giszta János és dr. Marton Béni. Főszerkesztő dr. Marton Ernő.

A mai naptár

Kedd
5687. Sombat 8
1927. január 11.

Hindenburg gyatulált Ferdinánd király felgyógyulásához. Busare-ból jelentik: Noha a király romlását követően a kormányt, hogy Hindenburg elnök az új vi...

Bantffy Miklós gróf ura tárgyal a kormánytal. Busare-ból jelentik: A magyar parlamenti csoport január 22-én közös értekezletet tart...

Maniu a párt vezető ége elé terjeszti a néppárttal való szövetkezés kérdését. Bukarestből jelentik: Maniu miniszter a fővárosba érkezett és megbeszélést folytatott...

Hamis svájci 50 frankos bankjegyek. A Svájci Nemzeti Bank közlése szerint az ország területén, különösen Zürichben több hamis 50 frankos van forgalomban.

Mire költi Briand a Nobel békédíjat? Párizsból jelentik: A Nobel alapítvány bizottsága, amelynek egy részét Briand külügyminiszter képviseli...

A női cipők bozondja. Stockholmból jelentik: A svedorski rendőrségnek súlyos fejtöréseket okoz egy tolvaj, aki nem lép egyebet, mint felpárni a cipőket.

Válságosra fordult a nikaragual kormánycsapatok helyzete

Az Uj Kelet atlanti flottáját mozgósították

London, január 10. Nikaraguában a kormánycsapatok helyzete válságosra fordult. Sőtana liberális csoportai husz mertoldayire megközelítettek Managua-t.

Csehszlovákia kiküldte a vatikánra Prágától jelentik: Egy prágai közművelődési szerint február végén a csehszlovák kormány és a Vatikán között tárgyalások indulnak, amelyek célja megállapítani az 1925 óta fennálló feszültséget.

Egy „lovagias” csendőrmester. Hátországban jelentik: A Hátországban Szilvas községben volt a csendőrségi parancsnok László Gáspár őrmester. Noha ez a férfi viszonylag fiatal, de a közvéleményben nagy tekintélyt szerzett.

Elsőlyedt egy kincsezer tonnas angol gőzös. Búzsólól jelentik: Az „Anders” nevű kincsezer tonnas angol gőzös az antwerpeni kikötő közepén egy elsőlyedt japán gőzös roncsaira futott és elpusztult.

A női cipők bozondja. Stockholmból jelentik: A svedorski rendőrségnek súlyos fejtöréseket okoz egy tolvaj, aki nem lép egyebet, mint felpárni a cipőket.

Nagyarányú kemháozatot lepleztek le Angliában. Londonból jelentik: Strandrs angol öngyógyító párti letartatása nagyarányú kémháozatot lepleztek le Angliában.

Likvidálta az atlanti bank. Varsóból jelentik: Az atlanti bankot a magyar bankok likvidálták. Az atlanti bankot a magyar bankok likvidálták.

„Korunk” legújabb száma. Dicső László pályafutását a ma megjelent januári számmal befejezte a második évfolyama. A nagyszámú cikkeket ez a folyóirat magára vállalta.

Underwood
A világ legjobb gépe. Gyári lelkét Rózsák B. a papírkészítésben, Mátyásvárosban.

Megkezdte az új évet, mert a császárt a fideséget. Szombathelyről jelentik: Ujvári Isván napaságos nap meggyilkolta apját, mert amíg Budapesten a munkában volt, a császárt a fideséget.

Kedden éreztetnek össze az egyetem rektorát. Busare-ból jelentik: A közoktatási miniszteriumban Paróczki miniszter elnökletével kedden értekezletet tartanak az ország összes egyetemének rektorai.

Megkezdődtek Hindenburg elnökről a kormányalkotásra vonatkozó tárgyalások. Berlinből jelentik: Ma Hindenburg elnökkel megkezdődtek a kormányalkotásra vonatkozó tárgyalások.

Az Uj Kelet Oradea-Mare-Nagyvárad fiókiadóhivatala. Str. Aurel Vlaicu 51. (Blum Zsigmond) és Erdélyi emléktér 2. sz. (ernyősziget) alatt van Telefon B 68.

A mártírak könyve. Fordította és megválaszolták ellátta dr. Dercsényi M. Ára 80 lej. Dr. Alexander B.: Spicuzs 80 lej. Az Uj Kelet könyvtárában.

Ingyen olvastad Erdély legújabb napilapját, ha kivágja az Uj Kelet szelvényét és vásárolja vele.

Megnyílt étterem
Bálváros, Btr... Elegés, tiszta, 10% kedvezmény.
Sel... Tal...
Kiváló elip r... után. Filmre... szerepben: Emil Werner Kraus.
Ura... Tara...
Gogy regénye... háza... kiváló... repakli... Oss... Megható je...
Kedd: Tar...
Apo... Zöld... Szencs...
Bauch... az téli szezonra... hepedő-kéz... és mozaik... szonkivül nagy... bok, haris...
UNDI...
egyváltós Po...
85
A világ legjo... irógépe. — Equipment Co... képviselő: E... zési Váll... Tel...
Horganyozott...
rendkívül ruganyo... roszdásodnak Tar... Megrendelhetők... torleraknál és a... sodronyárgyár...

Megnyilt ארטה. כשר. éterem - Timișoaran

Bátyos, Bira-uca. — Olariu Pano palota. Elegés, tiszta, olcsó és megbízható. Utazóknak 10% kedvezmény. — Restaurant **Müller**.

Select-mozgó

Tartuffe

Kiváló slup r Moliere h sonnevü vigjátka után. Filmre rendezte F. W. Marnau. Főszerepben: Emil Jennings, Lil Dagover és Werner Kraus. Mono ol Mat dor

Urania-mozgó

Tarass Bulba

Gogoly regénye után. Ermoeliff „Rejtélyek háza” kiváló rendezésében Főszerepben: Ossip Rabinsh és Makowsta. Megható jelenetek a kozák életből.

Kedd: Tarass Bulba II. rész.

Apollo-mozgó

Zöld kísértés

Szenzációs kalandorfilm. Monopol Dorian

Bauch Ernő üzletébe

az téli szezonra gyönyörű perzsa, kelim-gobelin, hevedő- és mozzik **kézimunkák érkeztek** szonkivül nagy választék **oslpkók, gombok, harisnyák és keztyűben.**

UNDERWOOD

egyváltós Portable- és irodai gép

85 dollár.

A világ legjobb és legtökéletesebb írógépe. — Vezérképviselő: **Office Equipment Company, Oradea.** Cluj-i képviselő: „Hermes” Irodaberendezési Vállalat, Str. Radu 4. Telefon: 11-01.

A legtökéletesebb

Rádío-

készülékek és alkatrészek. Vevőkészülékek

1-7 lámpáig.

Leadó-

állomások. Kérjen árajánlatot.

Rádío Technica Timișoara, — Piața Sft. Gheorghe

Horganyozott **láncfűrés** acélágybetétek rendkívül ruganyosak, könnyen kezelhetők nem rozsdásodnak Tartócsőjükért 20 évi jótállás. — Megrendelhetők minden butorlatoknál és a gyárnál. **Flesch & Fül** sodronyárgyár, Arad, Str. Lt. E. Teodoriu 8.

KÖZGAZDASÁG

Az aranyparitáshoz való visszatérést készítik elő a bankok sorozatos tőkeemelésével

A nagy számok mögött kevésbé jelentős értékek húzódnak meg. Nem várható lényeges javulás a pénzpiacra. Szükség van a kényszeregyezségi eljárás visszaállítására. **Mina Janos, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank igazgatójának nyilatkozata**

(Cluj-Kolozsvár, január 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új esztendő első hónapjának harmadát a sorozatos ünnepek foglalták le és így a komoly közgazdasági munka ugyszólván csak a mai nappal indult meg. Ebből az alkalomból felkerestük **Mina Janos** igazgatót, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank ügyvezetőjét, aki a pénzüpi aktuális kérdéseiről a következő érdekes információt adta az Uj Kelet munkatársának:

Nem várható javulás

— Milyen auspiciummokkal indul az általános pénzpiaci helyzet? — kérdeztük.
— A kamatviszonyok némileg enyhültek és a pénzínálat is javult valamivel. A kereskedői vásárral és a falusi lakosság terményeladásából egy kevés pénz került a piacra. Egyéb tekintetben semmilyen javulás nem mutatkozik és nem is várható, mert a régi bajok nem szűntek meg. A piacon általános az üzletelenség, a kereskedők nem fizetnek és a rossz gabonárák miatt a paraszt nem vásárol.

Az új banktörvény

— A készülő banktörvénynek milyen várható hatással lehetnek az erdélyi pénzpiacra?

— Az új banktörvény, ha nem fogják egyoldalúan alkalmazni, az egészséges fejlődés útját egyengeti. Ugy a komoly pénzintézetek, mint a közönség szempontjából igen helyes, hogy a betétek kezelését csak tőkeerős intézeteknek fogják megengedni, habár ezideig alig volt egy-két példa arra, hogy a közönség pénze bankoknál odaveszett volna. Auszuriában már a háboru előtt is volt egy törvény, amely nemcsak ilyen irányban tartalmazott korlátozó intézkedéseket, de egyenesen előírta, hogy a betéteket csak mire szabad felhasználni. A betétek elfogadásának bizonyos alaptőkekontingenshez való kötése már azért is helyes, mert tulsok a törpebank és a családi pénzintézet.

Még ebben az ülészakban megszavazzák az új tőzsdetörvényt. Köstudomásu, hogy Erdély és Bánát nagyobb városai már évek óta folytatnak reménytelen akciót tőzsdék felállításáért. A kérések teljesítése eől a mindenkori kormány azzal az indoklással tért ki, hogy új tőzsdék létesítéséről csak a tőzsdereform megszavazása után kerülhet sor. Félhivatalos jelentés szerint az egységesített és átdelegozott tőzsdetörvényt a parlament még ebben az ülészakban fogja letárgyalni, de csak azután fogja az ipari és kereskedelmi miniszter

ami a hitelet szempontjából sem egészséges.

Vissza az aranyparitáshoz

— Az ilyen kisebb bankok természetesen leg fuzionálni fognak és így maguk is megerősödnek, vagy pedig felemelik megfelelően az alaptőkéjüket. Ez a második megoldás annál megfelelőbb, mert mint tapasztalható, a nagybankok is egymásután emelik fel alap tőkéjüket. Ez a jelenség abban leli magyarázatát, hogy a pénzintézetek fokozatosan közeledni igyekeznek az aranyparitáshoz. Egyesek ez a nagyobb hitelzükséglettel magyarázzák, de ennek is a fundamentális oka csupán az, hogy a pénzünk belértéke csökkent és a nagy számok mögött sokkal kevésbé jelentős összegek húzódnak meg, ami az aranyparitáshoz való visszatérés esetén — mert egyszer mégis vissza kell térni az aranyparitáshoz — arra az eredményre vezetne, hogy a banktőkék hihetetlenül összeguzogorodjanak. Éppen ezért mind a meglepetés elkerülésére a pénzintézeteknek igyekezniük kell olyan tőkét összehozni, amely aranyparitásban is komoly értéket reprezentál.

— A kereskedelmi kamara válaszmánya a napokban fog foglalkozni a kamarák szövetsége által elkészített kényszeregyezségi javaslattal. Mi a bankok álláspontja ebben a kérdésben?

A kényszeregyezés visszaállítása

— Ha szigorúan fogják keresztülvinni, akkor csak helyeselni lehet a csődönkivüli kényszeregyezés visszaállítását, mert a kereskedők nagyon nehéz helyzetben vannak, amelyet ok nélkül nem kell súlyosbitani. A kereskedők ugyanis még a békeidőkből hozzá vannak szokva ahhoz, hogy bőséges hitelt kapjanak és adjanak. Ma azonban az a helyzet, hogy a valutaingadozások miatt külföldön sokat vesztettek, a belföldi kihitelezések pedig immobilak és így nem csoda, ha fizetési nehézségekkel küzdenek, épen ezért nem kell őket még súlyosabb helyzetbe hozni.

az erdélyi és bukovinai új tőzsdék felállítását tanulmányozni.

Az aradi és nagyváradai bórparosok és bórkereskedők mozgalma az új vámekek leszállításáért. Arad és vidékének bórkereskedői és bórparosai memorandumot intéztek a kormányhoz, amelyben arra való hivatkozással, hogy a belföldi bórgyárak sem minőségileg, sem mennyiségileg az ország szükségletét fedezni nem tudják, kéri az azok által kért védővámok leszállítását. A memorandum sérelmez még, hogy a bórgyárak 20-40 százalék-

Tőzsde

A piac ma kissé megszilárdult, minthogy a kereslet kissé engedett a tartózkodó magatartásból.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 január 10 (Rado)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3720-3780	—	—	48 1/2	3725	11033	—	65187	1930
New-york	192-193	518 1/2	518 1/2	2525	192	57170	—	3376 1/2	—
London	937-940	2515	2515	12255	935	277425	—	16387	48550
Páris	765-775	2050	2056	—	765	2265	—	13387	39550
Milano	870-880	2280	2255	110	855	2495	—	147 3/4	440
Prága	572-574	1584 1/2	1534 1/2	—	570	1698 1/2	—	—	296 1/4
Budapest	3380-3400	9065	9065	—	2700	—	—	5956 1/2	—
Belgrád	350-360	912 1/2	912 1/2	—	330	1007 1/2	—	—	176 3/4
Bukarest	—	272 1/2	272 1/2	1325	—	236 1/2	—	1777 1/2	52 3/4
Varso	—	57 1/2	57 1/2	—	—	6340	—	374 1/2	—
Bécs	2720-2730	7305	7305	—	2715	8052 1/2	—	478	—
Berlin	4590-4600	12300	12305	—	4575	18572	—	801	—

Száz lel árfolyama: Zürich (utó) 272, Páris 1325, Budapest 295 1/2, Bécs —, Prága 1777 1/2.

ban idegen anyaggal nehezték készítményeket, amelyek értéke 18-20 lej és azokat mégis bóraron adják el, azonkívül pedig csúszal minimálisan csökkentik a bórának tarthatóságát és használhatóságát. Ezenkívül a mértékrendeser újra szabályozást kéri a memorandum. Ugyan- ebben a tárgyan Nagyvárad készítmények- díj és bórpa- osztó tiltakozó gyűlést tartottak.

 # A magyar textilipar fejlődése. Bud- pestről jelentik: Nagyipari közből ismeret- terítés szociat a legtöbb magyar textilgyár a közel- jövőbe tiszteik kibővítési terveit. Az eddig fog- lalkoztatott 35 000 munkás helyett negyven- ezer fog- lalkozni a textilgyárakban.

 # Mozgalom a nagyvárad Kereskedelmi Csarnok vezetőségének megváltoztatása érdekében. Tudósítók jelentik: Néhány nappal ezelőtt a nagyvárad kereskedők egy tekinté- lyes csoportja a Kereskedelmi Csarnok kere- tein belül mozgalmat indított a kamatu sora- letörése érdekében. Ebben az ügyben, mint ismeretes, a Csarnok vezetősége közgyűlést hívtat össze és azon egy határozati javaslatot fogadott el, amely követelése a mozgalomban résztvevők álláspontját. Most a Csarnok tagjai- nak egyrésze újabb mozgalmat indított a Csarnok vezetősége ellen, miután az előző ülésen el- fogadott határozatokat az nem hajította végre. Népök óta ivekét köröznék a Csarnok tagjai- köreiben, amelyen aláírásokat gyűjtenek egy taggyűlés összehívására. Ezen a taggyűlésen lemondásra akarják felszólítani a jelenlegi vezetőséget és közgyűlést kérésük az új tisztikar megválasztása céljából. A mozgalom vezetői Nuasbaum Sámuel és Silbermann József t- akarják a Csarnok élére állítani, hogy az in- tézmény kereskedői karakterét megvédjék.

 # A Banca Nationala utalja ki a nép- bankok 200 millió hitelt. Bukarestből jelentik: Az ország népbankjai, mint ismeretes, leg- több kongresszusú tartottak, amelyen 200 millió hitelt kérték a kormánytól. A népbankok kívá- nóságát a kormány elfogadta és a kért 200 millió hitelt a Banca Nationala közvetítésével fogják ki- utalni.

 # Kartellben a német juttalpar nagy- részre. Berlinből jelentik: A juttal földolgozó német üzemek egy része tudvalegleg érdek- közösségbe lépett. Ez az érdek közösség most tekintélyes három emedentti szövetséggel gyarapodott. Németország juttalpara ezek szerint 35 százalékban kartellben van. Az árak néhány hét óta szállárak.

 # Kineveztek az olasz-román kettős bizottság román delegátusait. Bukarestből jelentik: Megírjuk, hogy a januárban kezdődő román olasz gazdasági tárgyalásokat két kizott- ság fogja vezetni, amelyek egyike Rómában, másika Bukarestben fog működni. Ennek a két bizottságnak román tagjai a következők: Mi- hail Manolescu pénzügyi államtitkár, elnök, Cezar Popescu ipari vezérigazgató, D. Constantinescu vámügyi igazgató, S. Balescu mérnök és ipar és kereskedelmi minisztériumból és Poenaru Jatan petróleummérnök, akik Rómába utaznak. A bukaresti bizottságban Coanda tá- borok elnöke alatt Garoflid földművelésügyi miniszter, Manolescu államtitkár, Brancovici professzor és Nicolae Grozescu mérnök fognak működni. Manolescu valószínűleg 15-20 kö- zött utazik Rómába és egy hét múlva vissza is tér, hogy résztvegyen a bukaresti tárgyalá- sokon. Tavollétében a román bizottság elnök- ségét Cezar Popescu veszi át. A román tárgya- lálok előreláthatólag egy hónapig, a bukaresti- tiek valamivel tovább fognak tartani.

Valódi Email OJA csakis eredeti dobozban kapható

APROHIRDETESEK

gyűlési közzététel egy szöveg, vastagabb betű- vel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Állás- keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Helyesíró díja 250 lej, elő- írtaknak 150 lej

Eladó modern, teljesen jókarban, masszív fűszer- üzleti berendezés. Ajtó, károk, 2 vasroló. Neve- lítés, Salsig (Széleség) jud. Sălaj. 2:59

Cur-Salomban 3 dunam [A j-gyűlés] parcella ol- csón eladó. Érdeklődők- nek felvilágosításul szol- gát Blum Zsigmond, — Oradea, Aurel Vlaicu 51 2358

Zsidó Árvagondozó „Tri- otage“ háziénakötő mű- helye felvesz tanuló leá- nyokat. Jelentkezni Str. Avram Janou [Pötöci-utca] 27.

Elsősztia yu
százaz bakhasab t- zifát, míg a készlet tart, készpénzfir- tés ellenében fel- pírva h-zhoz szal- litva méter méter- ként 100 lejért áruljuk, Stotter Jakab trökösei. — Telefon 800 és 782.

Keresek azonnali be- lépésre fiatal örszégied. S ombaton záva. L- eker Abr hám, Haték. 2257

Eladó rövid, kereszthuro- szorgora. — Értekezhetni Monostori-ut 55.

Jó házból való fiu tanuló- nak kerestetik, szombat- megta-tásával, nagyzebe- ni textúrázatra. Jelent- kezői lehet este 7-8 kö- zött, Cluj, Reg. Föld 98. II-4. alatt. 2252

Kitűnő irásu ari leány bosséli a román magyar és német nyelvet, irásai alkalmazást keres. Cím: Vá y Irén, Cluj, Post- restante.

Egy modern új háló na- gyon olcsón eladó Mar- ginea 1-a szám alatt (volt Széles-utca).

Benz-Gaggenau teher- autó, 25 tonnas gard-nos- teljesen jó, új gummi- kal, olcsón eladó, esetleg 1 1/2 tonnas Fordra beo- rítható. Ugyanott teljesen felszerelt sikviagyár el- ado. Cím a kiadóban. 2350

Butor

1-golesóbban besze- renhető, hitelképe- sekkel részlet ked- vezmény.

Klein I.

O. Reg. Ferdinand 69

Jó zsidó háznakál beve- zettett Sadohenek adják le címüket az Uj Kelet kiadó- hivatalába „1927“ jeigé- re. 22 6

Kaufmann-nyomda Máramaros-szigetéről keres megvételre nyomdagépet.

Maczos gyuró és nyújtó gépek, 3 rül. motor: szij- jakkal és felszereléssel, üzemképes. Állapotban azonnal eladók. — Cím: Friedmann Ferenc hitköz- ségi elnök. — Timisoara, Gyárvaros, Uri-u. 27.

File terítőket és kelim- ingyákat legutányosab- ban készít H. Sohne, Reg. Ferdinand 101, ajtó No. 5.

Egy új ruha 10,000 lej — egy dőben
„Nobil“ csak 25 L.
Pecótes, kifényesedett ruháját újja varázsolja. Kapható minden gyógy-sértárban, drogeriá- ban és kereskedésben **Főiskola: Szil-György gyógyszeriar, Brasov.**

Perfect
vősnöki müintézet
Ruggyantabélyegzőgyár, domborműnyomda, Postafiók 97, Fiók: Timi- soara, Str. Mercy No. 8.
Gyár: **Arad**

SZÍNHÁZ MŰVESZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Szóda: Bigolotto (Jan Athanasiu fellépésével).
Péntek: Alarcosbál (Athanasiu fellépésével).
Vasárnap: (M. tina) Pillangókisasszony.
Hétfő: Bolygó hollandi (Athanasiu fellépésével).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményes.
Enescu hangversenye. A leg- kivételesebb zenei eseményt hirdeti szerda este 10 órakor a színház. A jelenkor leg- nagyobb hegedűművészeének hangverse- nyét. A párisi hangve senytermek leg- ünnepelebb vendége Enescu. Műsora ez: Poeme. Két rész... Jaquez Dalcroze, 2. Kaddisch—Ravel b). Minstrels—De- bussy c) Moszkvai Jemlék—Wieniawsky. 3. Szonáta (Kreutzer.) Három rész— Beethoven. A helyek árai nagyon mérsé- kelten vannak emelve.

Heti műsor
Kedd: Játék a kastelyban. (5 szór. Bérletszűnet- ben. Sorozat-zám 225.)
Szerda 8-kor: Farsangi vidám kabaré: 1. Sama (Vigjatek) 2 Schimay Harmony Four artista művészek fellépése. 3. Paál Judith tánc. 4. A majom (Szerecs Béla új kabaré tréfája). 5. Schimay Harmony Four új műsora. (Napi bérlet 37 szám A Sorozat 226.)
Szerda 10 kor: George Enescu hangversenye. Cerovia N. Kisréte m lett Ezelt helyárak. Sorozat 227)
Csütörtök: B-jár (Julia is előadás, 50-edeser. Lengye I.én Neményi Lili, Tolnay, Ithász I. Napibérlet 37 szám B. Sorozat 228)
Péntek: Cirkusz-rosognó (15-ödször. Karácsonyi, Tolnay és Ithász I. Bérletszűnet. Sorozat- szám 229)
Szombat 8-kor: B fővény (Nyolcadik ifjúsági elő- adás Rendkívül olcsó helyárak. Előadó tanár Dr. Császár Károly. Sorozat 230.)
Szombaton 8-kor: H-ajtóvadászat (Operettújdonás, először. Lengyel Irén, Neményi, Tolnay és Ithász I. Premierbérlet 37. szám. Sorozat- szám 231.)
Vasárnap d u fél 8-kor: Farsangi vidám kabaré, Schimay Harmony Four artista művészek fellépésével. Vi-jatek, tréfák. Paál Judith tánc. (Ra des helyárak. Sorozat 232.)
Vasárnap 5 kor: Cirkusz-rosognó (Karé onyi Iá, Tolnay, Ithász I. Boudes helyárak. Sorozat- szám 233.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: H-ajtóvadászat (Len- gyel Irén, Neményi, Tolnay, Ithász I. Bér- letszűnet. Sorozat 234.)
Hétfő: H-ajtóvadászat (Napibérlet 38 sz. A. Sorozat 235)
Kedd: H-ajtóvadászat (Napibérlet 38 szám B. So- rozat-zám 236.)
Szerda: H-ajtóvadászat (Bérletszűnet, Sorozat 237.)

Megnyit a Széchenyi-tér 34. sz. alatt
tojás üzlet
melyben minden nap szakszerűleg lámpázott garantált friss tojást piaci árban 50-100 dbig megrendelést házhoz szállítunk. HOLLANDE

JOSIF IZRAEL
szücszmester
Cluj (Kolozsvár), Calea Victoriei (volt Kossuth Lajos-utca) 2. szám.
Nagy választék mindenféle szőrméből.
Lelkiismeretes kiszolgálás garantálva.

székesztőség és adóhivatal:

Kolozsvár, 31. B. Pop (Brassai-utca)

Telefon: 222. és kiadóhiva- 272, 228 és 1927

31. B. Sz. — — —

Egy szék ára pályas- — — —

1927 január 12 S

Mit v

Lle- nie- — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —